

Hur namnet Hysingsvik uppkommit?

Professor Lars Nordström, Penningby, hade en teori;

På den tiden när Sverige och Finland hörde ihop så besökte kungen och hans sällskap ibland Finland och vattnet var, även då, den bästa färdvägen. Penningby beboddes då av adelsfolk, som stod kungen nära. Första dagsetappen kunde vara Stockholm–Penningby, varpå man då landade i Edsviken, där Hysingsvik ligger. En gissning av Nordström var alltså ”viken där kungen hyste in sig”.

Marken där Hysingsvik ligger var i forna tider Penningbys. Tidigt 1800-tal bestämde sig ägaren Lundgren att skapa en Skärgårdsdomän och en av slottets flygelbyggnader flyttades till Hysingsvik. Projektet gick dåligt och han nödgades sälja. Det är nu Per-Olov Östermans gård. Mer mark styckades av och flera hemman bildades.

Blomstringstid.

Runt sekelskiftet 1800–1900 insåg en grupp bönder, inåt land, att en brygga behövdes för bl a ut skeppning av brännved. Man byggde då ångbåts bryggan som var ändstation för S/S Blidösund i många år. Den blev därför en samlingspunkt för traktens folk. I närheten av bryggan fanns då två affärer och en skola.

Fisket var mycket viktigt förr, och i kombination med jordbruket en stor del av försörjningen.

Min far berättade att när iden lekte på våren gjorde bönderna avbrott i vårbruket för att fiska id i Id-diket norr om byn. Även braxen, som lekte i Edsviken, fiskades i stora mängder. Allt gick att sälja. Nu för tiden bedrivs bara fritidsfiske.

Andra världskriget, en mörk tid, präglade säkert befolkningen i Hysingsvik.

25 september 1944 ringde Lands fiskal Holmberg, från Norrtälje, till Adina Österman, som tillsammans med sin man Hjalmar hade pensionat i byn. Frågan var om hon kunde ta emot båtflyktingar från Estland. En båt hade anlänt med 200 personer och Adina tog emot 60 av dem. Det var säkert ett stort arbete med att ordna kost och logi åt alla, men det gick bra och efter 3 månader hade alla flyttats iväg.

Pensionatet ligger på höger sida när man åker mot Furusund, strax efter avtagsvägen mot Grovstanäs. Slå ner på farten och titta på huset. En vacker byggnad!

Länngården går att hyra för diverse evenemang. Här finns ett rejält kök och tillgång till porslin och annat som kan behövas. Här arrangeras pubaftnar, hantverksdagar, gymnastik, herrbastu, dambastu, auktion, bingo, dans, möten, knyttis, "kakmonstrens dag", fester, grillaftnar m.m. Länngården har ett gediget program. Läs mer på www.hem.pas-sagen.se/lbf

I november 1954 invigdes Lämna Bygdegård. Efter flera års planering stod så äntligen bygdegården klar och man hade en lokal för alla tänkbara ändamål. Efter tillbyggnad och renovering 1994 fungerar gården fortfarande som en samlingsplats och utnyttjas flitigt.

År 1977 etablerades Östra Roslagens Elverk i Hysingsvik och blev senare uppköpt av Vattenfall, som sedan februari 2011 har flyttat. På platsen finns nu en Förskola.

Under senare år så har många yngre familjer med barn flyttat in och etablerat sig i byn som nu har ca, 80 permanentboende. Fritidsbebyggelse finns i mindre omfattning. Grovstanäs, med 250 fritidstomter, har sin utfart genom Hysingsvik, vilket påverkar trafiken och säkert bidragit till att hastighetsbegränsningen sänkts till 50 genom byn. Verksamma rörelser i Hysingsvik, förutom Bygde-

gårdsföreningen är Byalaget, Röda Korset, Sportklubben och två vägföreningar.

Platsen har alltid varit en gräns mellan fastland och skärgård och kommer att vara så även i framtiden.

Text, Göte Österman, Hysingsvik, foto nutid, Björn Sjöblom

